

глеждалъ“ по-далечъ отъ своитѣ връстници: въ голѣмиятъ брой на тѣзи произведения, четени въ класъ на всеушлишание, наддѣлявало бунтарското чувство, позивъ противъ тирани и мжчители. Не липсвали стихове, насочени и противъ крѣпосническия абсолютизмъ, както и противъ солдатската педагогическа система, каквато съществуваше въ одескитѣ училища. Нѣколко отъ тѣзи оригинални произведения могълъ да откупи съ два карцера, а пѣсеньта „За царя“, въ която имало толкова карикатура, колкото и сериозна поезия, прѣждеврѣменно щѣла да му посочи вратитѣ на гимназията, и на Русия...

При една отъ горнитѣ бесѣди, както наумихме, Христофоръ Петковъ приложилъ съ пѣленъ успѣхъ своята тактика. Даскалъ и ученици „дрѣнкали“ нѣщо за поезията. Съ изключение нѣколцина „другари“, които сподѣляли литературнитѣ възгледи на Ботйова, цѣлиятъ останалъ класъ възприемалъ метафизическитѣ бръщолевения на прѣподавателя, които водили умътъ къмъ лѣнностъ и къмъ гражданско равнодушие. — Поезията е като Диана, пародиралъ думитѣ на прѣподавателя си единъ гимназистъ; въ нея е извора на истината и на живота; въ нея се крие пълната наслада. Тя е убѣжище за човѣшката душа, кждѣто може да намѣри пълно спокойствие. — Христофоръ Петковъ, привидно заетъ съ своитѣ стихове и карикатури, се дигналъ на ново и грѣмналъ, като че гори колибата на даскалъ Ботю: „вѣ снова говорите глупостей. А вотъ что пишеть Бѣлинскій, а вотъ что говорятъ Чернышевскій“. И се впусналъ да оборва „теоритѣ“ на прѣподавателя, които тоя зазубрилъ по познатитѣ тогава рѣководства, всички построени върху „пиитиката“ на Ломаносова. „Вашиятъ авторитетъ е знаменитъ, но той е недостоеенъ за нашето врѣме. Поетическитѣ възрѣния на Ломаносова стоятъ по-ниско отъ съврѣменното състояние на руската литература“ — заключилъ Христофоръ Петковъ